

KS. SOBKOWSKI LUDWIK KAJETAN (1862-1940)

Urodził się 7 sierpnia 1862 roku w Krotoszynie. Był synem kuśnierza Jana i Tekli z Nowackiewiczów. Nauki gimnazjalne zakończył świadectwem maturalnym otrzymanym 20 marca 1884 roku w Krotoszynie. Ponieważ seminaria wielkopolskie podczas kulturkampfu były zamknięte, skierowany został na studia teologiczne do Würzburga. W czasie studiów był stypendystą Towarzystwa Pomocy Naukowej im. K. Marcinkowskiego. Przez jeden semestr słuchał też wykładów w Innsbrucku, następnie, po otwarciu seminarium w Gnieźnie, odbył tam kurs praktyczny z teologii i przyjął święcenia kapłańskie 25 sierpnia 1888 roku. Pracę wikariusza rozpoczął w parafii w Wilkowie Polskim (dekanat kościański). W tym czasie (25 lipca 1889 roku) uzyskał stopień doktora teologii na Uniwersytecie w Würzburgu na podstawie nagrodzonej w konkursie rozprawy *Episkopat Und Presbyteriat In den ersten christlichen Jahrhunderten* (wyszła drukiem w 1893 roku). 3 sierpnia 1889 roku został przeniesiony na wikariat w Grodzisku, gdzie był też mansjonarzem i nauczycielem religii w miejscowym gimnazjum.

Podczas pracy w Grodzisku wspólnie z proboszczem księdzem A. Alejskim założyli 24 lipca 1892 roku Stowarzyszenie Czeladzi Katolickiej. Ksiądz Sobkowski został prezesem, zaprowadzając w stowarzyszeniu bibliotekę, organizował odczyty, prowadził naukę pisania listów. 19 lipca 1894 roku otrzymał nominację na proboszcza w Starym Gostyniu. Przyczynił się tam do powstania parafialnego Kółka Rolniczego. Został jednocześnie prepozytem Szpitala św. Ducha, posiadającego własny kościół św. Ducha na przedmieściu Gostynia, a także rektorem kaplicy publicznej w Goli. Po powstaniu w 1918 roku dekanatu gostyńskiego został jego pierwszym dziekanem (zrezygnował z godności w 1932 roku). W 1931 roku obdarzony został tytułem honorowego radcy duchownego. Na 25-lecie jego kapłaństwa pisano w „Dzienniku Poznańskim, iż „postarał się o dobre drogi i mosty” w parafii, a Stary Gostyń zawdzięczał mu regulację i meliorację łąk („Praca”). Dzięki jego zabiegom uruchomiono dwie szkoły. Rozbudował kościół o połowę, odbudował plebanię i wznosił dom katolicki. W 1900 roku uczestniczył w wielkopolskiej pielgrzymce do Rzymu. Przed 1911 rokiem założył w Starym Gostyniu Katolickie Towarzystwo Robotników Polskich, zrzeszające średnio 180-200 członków i kierował nim jako patron. W tym samym czasie powołał w parafii Towarzystwo Młodzieży Polskokatolickiej, a w 1921 roku Stowarzyszenie Młodych Polek.

W czasie zaborów udzielał się też w polskim ruchu wyborczym. W 1909 roku wybrano go do Komitetu Wyborczego powiatu gostyńskiego. Działał w nim do wybuchu I wojny światowej. Od 1916 roku był członkiem Wydziału Teologicznego Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk. Należał także do Towarzystwa Miłośników Historii w Poznaniu. W „Kronice Gostyńskiej” opublikował artykuł *O Benedyktach lubińskich w Starym Gostyniu* (w 1912 roku tekst wydano drukiem w Pozna-

niu) oraz teksty o Szpitalu św. Ducha i o kościele parafialnym w Gostyniu Starym. Był też współautorem (wspólnie z Kazimierzem Krotoskim) monografii Starego Gostynia, wydanej w Poznaniu w 1938 roku, a wyróżnionej na konkursie Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk.

Z uwagi na wiek 11 kwietnia 1936 roku przeszedł na emeryturę i zamieszkał w Poznaniu, gdzie zmarł podczas okupacji niemieckiej 12 maja 1940 roku.

L. Wilczyński, *Sobkowski Ludwik Kajetan (1862-1940)*, [w:] *Księża społecznicy w Wielkopolsce. Słownik biograficzny*, t. III (P-S), Gniezno 2009, s. 203-204.